

«Бекітемін» А.Ә.Ә.
Мектеп директоры А.Абжалелова
«31» 09 2021ж

«Келісілді» Г.К.
ДПЖО Г. Кенжебекова
«31» 06 2021

«Каралды» _____
ӘБ жетекшісі Р. Даулетиярова
30.08.21 2021ж

№69 жалпы білім беретін орта мектебі бойынша
«Халық биі» үйірмесінің 2021-2022 оқу жылына
арналған жұмыс жоспары

Үйірме жетекшісі: Тлеукулова.К.Ш

Түсінік хат

Тек өнер ғана адамның шындыққа тарихи қалыптасқан эстетикалық қарым қатынасы тәжірбиесін ашады, қорытындылайды, жүйелейді. Кез келген мәселені шеше отырып, өнер шындықтың эстетикалық деректерін бейнелейді және ойластырады, ал өмірлік құбылыстарды бағалай отырып басқалармен бірге оларды эстетикалық бағалауға түсіреді. Сонымен бірге ол эстетикалық эмоция туғызады және эстетикалық ләзатқа бөлейді. Мұнын бәрі өнерді, демек, музыканы эстетикалық тәрбие берудің ерекше әсерлі және еш нарсемен алмастыруға болмайтын құралына айналдырады. Тұлғаның мақсатқа бағытталған даму жүйесін құруды талап ететін эстетикалық тәрбие беру музыкасыз,оның адамға көп түрлі әсерін,оның қабылдануы мен тәрбиелік ролін зерделеусіз мүмкін емес.

Музыка күші оның жан жақты әсер ететіндігінде (ерік жігерге,ақыл ойға, ойлауға, логикалық сезім деп аталатынға;эстетикалық сана саласында көркем туындының қабалдау қабілетін, оның жетілуін талап ететін арнаны сезіну ретінде әрекет етеді). Осы мағынада алғанда музыкамен қалыптасқан эстетикалық сезім эстетикалық категория ретіндегі үйлесімділік ұғымына енген мазмұнға жақын келеді.

Музыкалық шығарманы оқып, орындай отырып оқушы эстетикалық тұрғыдан «өзінен өзі» дамиды және ол үшін мұғалім тарапынан арнаулы күш жігер жұмсаудың қажеті жоқ деген пікір теориялық жағынан да, практикалық жағынан да қате. Тәжірибенің көрсетуіне карағанда, жан жақты дамыған тұлғаны қалыптастыру үшін эстетикалық тәрбие беру мәселелеріне, мысалы, гармониямен, эстетикалық қабылдауымен және талғаммен байланысты мәселелерге мұғалімдер тарапынан арнаулы көңіл бөлуді қажет етеді. Бастауыш сынып оқушыларын қабылдаудың өткірлігімен және тазалығымен өзіндік «сезімдік қызығушылықпен» ерекшеленеді, музыкаға аса қызығады.

Хореография дегеніміз – би өнері, сондай-ақ бидің және балет спектаклінің қойылуы. Билер халықтық, тұрмыстық, тарихи және классикалық балет (ең үздік үлгідегі) билері болып бөлінеді. Өнердің басқа түрлері сияқты би өнері де өмір құбылыстарын, адамдардың өзара қарым-қатынастарын білдіреді. Бидің ерекшелігі адамның сезімін, жан-дүниесін қозғалыс арқылы өте нәзік, көркем түрде беруі.

Хореографияның мақсаттары:

1. Оқушылардың денесін шынықтырып, күшейту.
2. Музыканы есту және баулу қабілетін теория және практика жүзінде іске асыру.
3. Биді түсіну және билеу қабілетін қалыптастыру.
4. Өзін өзі ұстай білуге тәрбиелеу.

Хореографияның міндеттері:

1. Сезіну, есту қабілетін дамыту.
2. Қимыл қозғалыс аппараттарының жүрек қан айналымын реттеп, жақсарту.
3. Дененің дұрыс бітімін қалыптастыру, дұрыс демалу, дер кезінде дұрыс қимылдарын жетілдіру.

4. Музыкалық шығармалардың буын ырғағын, екпінін, мазмұнын дұрыс түсінуге дайындау.
5. Теория және практика жүзінде қозғалысын дұрыс сезіне білу.

Хореография бағдарламасы.

Бидің барлық сабақтары (оқу, үйрену және қойылу) оқушылардың музыка мен бидің тәрбиесімен өзара тығыз байланысты болуы қажет (ол үшін музыкамен сүйемелдеушісі болғаны дұрыс).

I. Дене тәрбиесі. Дайындық жаттығу.

1. Қимыл-қозғалысқа қатысты аяқ-қол буындарын реттеп, дамыту.
2. Денені дұрыс ұстау.
3. Қимылды үйлестіру.
4. Классикалық шынықтыру жаттығулары.
5. Халықтық шынықтыру жаттығулары.

II. Музыкалық хореографиялық дайындық.

1. Кіріспе (әдістеме, ереже).
2. Машықтану бөлімі (биді көрсету, талдап үйрету).

III. Тәрбиелік ұйымдастыру жұмыстары.

1. Ұйымдастыру. Оқушылардың сырт көрінісіне көңіл бөлу.
2. Сөйлеу мәнері, қарым-қатынас, мінез-құлық мәдениеті.
3. Өнер туралы сұхбаттар. Қол жеткен табыстарды талқылау.
4. Мерекелерге арналған концерттерді дайындау, өткізу.
5. Қорытынды іс-шаралар.

Сабақтың құрылымы.

I. Қимыл ойындары.

1. Кеудені, аяқты, қолды дұрыс ұстау.

II. Биге қатысты қимылдарды үйрету.

1. Би өнері, би туралы кіріспе әңгіме. Жалпы сипаттама.
2. Оқушының биді көрсетуі.
3. Би музыкасын тыңдату.
4. Биді толығымен билеп үйрену.
5. Ұлдар мен қыз балаларға арналған би қозғалыстары.

III. Өткен сабақты қайталау.

Үйренген биді, қимыл қозғалысты, әуенді анықтау. Сабақтың дайындық бөлімінде қондырғылардағы жаттығулардың орнына музыканың сүйемелдеуімен орындалатын аэробикалық жаттығулармен шектелуге болады.

Болжау.

Би өнерімен айналысу оқушылардың жалпы денсаулығына жақсы әсер етеді. Нақты жеңіл қозғалыспен дұрыс демалуына, музыканың екпінін, буын ырғағын, мазмұнын ажырата білуге көмектеседі.

Хореографиямен айналысу үшін оған арнаулы қондырғы керек. Төменгі топтағы жас балалар арнаулы қондырғысыз ақ залдың ортасында айналысуына болады. Олар үшін ойын түрінде берілетін ырғақты (нақты қиын қозғалыс) жаттығуларға көбірек көңіл бөлу қажет. Олар қимыл-қозғалыспен музыканы үйлестіру шеберлігін дамытады.

Тақырыптық жоспар

Аптасына 1 сағат
Барлығы 34 сағат

№	Тақырыптың мазмұны	Сағат саны	Мерзімі
1.	Ортада. Классикалық жаттығулар жиынтығы	1	
2.	Бастырғышта. Қазақ биіндегі жаттығулар жиынтығы	1	
3.	Ортада. Қазақ биі комбинациялар жиынтығы	1	
4.	Күрделі жаттығулар жиынтығы	1	
5.	Халық биі. Ортада жаттығулар жиынтығы	1	
6.	Бастырғышта. Халық биіндегі негізгі жаттығулар жиынтығы	1	
7.	Жүрістер	1	
8.	Комбинациялар жиынтығы	1	
9.	Айналмалар түрлері	1	
10.	Саусак қимылдары	1	
11.	Композициялық құрылымы	1	
12.	Халық биі. Түркмен биіндегі негізгі жаттығулар	1	
13.	Комбинациялар жиынтығы	1	
14.	Аяқ қозғалыстары	1	
15.	Қол қимылдары	1	
16.	Айналмалар	1	
17.	Отырыстар	1	
18.	Композициялық құрылым	1	
19.	Грузин биіндегі негізгі жаттығулар жиынтығы	1	
20.	Аяқ қозғалыстар	1	
21.	Қол қимылдары	1	
22.	Айналма түрлері	1	
23.	Негізгі жүрістер	1	
24.	Композициялық құрылым	1	
25.	Ұйғыр биіндегі жаттығулар жиынтығы	1	
26.	Қол қимылдары	1	
27.	Айналмалар	1	
28.	Аяқ қозғалысы	1	
29.	Комбинациялар жиынтығы	1	
30.	Композициялық құрылым	1	
31.	Жастар биіндегі негізгі жаттығулар жиынтығы	1	
32.	Ортада жаттығулар жиынтығы	1	
33.	Жүрістер жастар биіндегі композициялық құрылым	1	
34.	Ер балалармен біріккен жаттығулар	1	
Барлығы		34	

Қолданылған әдебиеттер

1. Ваганова.А.Я. Основа классического танца. Учебник Издательство «Искусство». 1980.
2. Жиенкулова.Ш. Танцы друзей Алматы баспасы «Рауан» 1985.
3. Захаров.Р.В. Сочинение танца. Страницы педагогического опыта. Москва Издательство «Искусство» 1983.
4. Икембаева. Г. Саулық және сымбаттылық. Баспасы Алматы кітап 2002.
5. Ткаченко.М.. Народные танцы. Издательство «Искусство» 1975.
6. Глеубаев.С.Ш. Танцевально-игровая культура. Алматы баспасы «Рауан» 2000.
7. Шукшурина З. Ритмика Москва Издательство «Музыка» 1976.